

ריצ'רד קורנהויזר:
"לא צריך לאכול את
עצמך בשביל ההורמון!"

אולגה רז:
"במיטבחי המיפעלים יש
יותר מדי שומנים מן החי!"

משה אילת:
"המושג 'ירש' הוא זר
לעולם מושגי חרות!"

שיגעון חדש אחז את נשות אנגליה. יותר ויותר מהן מבקשות ללדת את ילדיהן בבית. כדי שתוכלנה מייד אחרי הלידה, לטגן את השיליה של עצמן, ולאכול אותה. כל זה מתוך אמונה שאכילת השיליה תסייע להן להתגבר על תופעות דיכאון לאחר לידה. מתוך פחד שגם בעניין הזה נחקה את התרבות האנגלית, ביקשתי את תגובתו של הפסיכיאטר הד"ר ריצ'רד קורנהויזר.

גם אני שמעתי על כך, ומפליא אותי שהארץ שהולידה שקספירים, ראסלים וצ'רצ'ילים, הולידה גם נשים האוכלות שיליות. זה מעשה של קאניבליזם פרימיטיבי, אולי מתוך איזה רצון נואש להימלט ממתחים נוראים שהעולם המערבי חי בהם. נשים כאלו תרבותיות מוכנות לעשות דברים הכי בלתי-מתקבלים על הדעת.

● אני מבינה שכבר מזמן גילו שהורמון האסט"רואגן, הנמצא בתוך השיליה, עוזר בדברים מסויימים. קודם כל, כבר שנים אפשר לקבל אסטרוגן בצורת כדורים או זריקות, ולא צריך לאכול את עצמך בשביל ההורמון. ידוע שהאסטרוגן יכול לעזור לנשים מסיימות בגיל הבלות, כאשר האיזון ההורמונאלי שלהן מופר.

● אבל כאן מדובר בנשים אחרי לידה ולא בגיל הבלות. זה בדיוק העניין. ישנן מאה תרופות נגד דיכאונות, ואף אחת מהן אינה מבוססת על אסטרוגן.

● כלומר, אכילת השיליה לא תעזור להן נגד דיכאון?

לא רק שלא תעזור, אלא שלדעתי זה יכול לגרום לאשה מצב פסיכויטי קשה מאוד, ברגע שהיא תכין את המעשה שעשתה.

בימים אלה התקיימה בלתי-אביב הוועידה הארצית לבטיחות, גהות ואיכות-חיים בעבודה. בין ההרצאות, הדיונים והסדנאות הועלה לראשונה, במיסגרת זאת, נושא התזונה בעבודה. שתי תזונאיות, אסתר גוון ואולגה רז, התחילו בבדיקת הנושא בתוך המיפעלים עצמם, ואני ביקשתי מאולגה רז שתספר על הקשר שבין הארוחה שאוכל העובד במיפעל לבין תאונות-עבודה. למשל.

יש קשר הרוק מאוד בין תזונה נכונה לבין בריאותו של אדם, ויש קשר בין בריאותו של אותו אדם לבין תיפקודו בעבודה. אדם בריא, הנמצא בכורש גופני טוב, מתעייף פחות ומכאן שהוא עירני יותר וחשוף פחות לתאונות. זה כבר מבלי לדבר על היעדרות מהעבודה של אנשים לא בריאים ועל התאוששות לאחר מחלה.

● אני לרובם רבים וברקתן גזון ואת כבר ביקרתן במיפעלים שלכם ובברקתן מה אוכלים שם. מה הן המסקנות שלכן?

ברקתן פחות מדי מיפעלים כדי להגיע למסקנות סופיות. אבל כבר בהתחלה גילינו שבמיטבחים של מיפעלים משתמשים כבר הרבה יותר מדי שומנים מן החי ובמוזונות עשירי-כולסטרול. כן גילינו שכרוב המיפעלים ניתנת ארוחה שווה גם לאלה שיושבים כל היום, גם לאלה העובדים עבודה פיזית קשה, גם לצעירים, גם לזקנים, גם לסובלים מבעיות לחץ-דם, השמנת-יתר וכ' וכ'.

● כדי לשנות את העובדה שהזכרת יש צורך בכלי סוף תפריטים. האם מיפעל מסוגל לעמוד בכך?

אין צורך להפוך את המיטבח המסוּר למיטבח של מזון בריא. אפשר בהחלט להסתפק בתפריט בסיסי, מתוך דגש על מזון בריא, ובתפריט הבסיסי הזה צריך לעשות שינויים לפי קבוצות העובדים. זה לא איננה השקעה כספית גדולה וגם לא עבודה רכה. כל מה שצריך זה מודעות לנושא ורצון לשנות.

● האם באמת הארוחה האחת שהעובד אוכל במקום עבודתו בליכך חשובה? הרי את שאר הארוחות הוא אוכל בביתו.

יש הרבה מיפעלים שבהם העובדים אוכלים שתי ארוחות, ואלה הן שתי הארוחות העיקריות שלהם במשך היום. הנושא הזה הוא בריאות-הציבור, ובריאות-הציבור נראית לי נושא חשוב ביותר.

תנועת החרות מצויה בימים אלה בתהליך הבחירה של 1200 צירים לוועידתה ה-15. ההכנות לוועידה כוללות קטטות, תלונות למישטרה, פניות לבתי-המישפט ומי יודע מה עוד מצפה להם. ידידי משה אילת, שכלפי חוץ נראה נורמלי למדי, נבחר כדובר-הוועידה. שאלתי אותו אם השתוקק לתפקיד הזה, או שזה מה שנקרא דין-התנועה.

זה דין-התנועה.
● אתה מרגיש שאתה דובר ועידה פוליטית רצינית או דובר קירקס "מדראנו"?

תנועת החרות מצויה בשלבי-המעבר מעידן מנהיגותו של מר בגין לתקופה חדשה. המאבקים על ההנהגה הם לגיטימיים, במיפלגה שהיא הדמוקרטית ביותר בישראל. שלבי-המעבר הזה הוא כנראה הכרחי, ואנו מקווים שיהיה גם קצר. אני משוכנע שזו תהיה ועידה רצינית, אם כי היא עלולה להיות סוערת.

● סוערת עד כדי קטטות והתערבות מישטרה? אירועים והתרחשויות הפוגעים בתדמיתה של חרות מובלטים בכל-ידי-היקשות מעבר לכל פרופורציה — לעיתים אף במגמה שלרעת את יריביו הפוליטיים, ולפעמים מתוך רדיפה אחר הסנסציוני והציבעוני.

● איך לא השבתי בעצמי שגם בקטטות שלכם בתוך המיפלגה אשמה התיקשורת. אתה, כאיש תיקשורת, בעצמך, מוכן להגיד את המישפט הזה?

העיתונאים לא תיארו, לצערי, את המיבנה הסוציאלי-קומוני של הבוחרים בקלפיות — תעשיינים, בעלי מיקצועות חופשיים ופרולטריון אמיתי — מיגוון מעניין של חברים שאיזו היום לא מפלגה אחרת.

● נחזור לוועידה. יהיה או לא יהיה פילוג? פילוג לא יהיה בכל מיקרה. הנסיון ההיסטורי בחרות מלמד, שחלל המפלגים מעבר לתלונות ושילוח ריש. השאלה אם האם תחזור האחרות המלאה לתנועה, ועל כך יש הערכות שונות.

● כל הצרות שלכם מפני שאין עדיין יורש לבגין? בגין עצמו הולך לומר, שתנועת החרות אינה מונרכיה. המושג "יורש" זו לעולם-המושגים שלנו. יצחק שמיר נבחר כמס' 1, והבחירה מחייבת, אבל אני חושב שוהיה תעודת-כבוד למיפלגה, שיש בה מיספר מנהיגים, שכל אחד מהם יכול להיות מס' 1.

● כדובר-הוועידה, מה תפקידך, למה אתה מצפה? הייתי רוצה שהוועידה תהיה מנוף הסכרתי לרעיונות ועמדות המיפלגה. אין ספק שמחכה לי עבודה מפרכת: זו תהיה הוועידה המצולמת והמסוקרת ביותר, מכל הוועידות בעבר.

● וזה לא מרתיע אותך? זה התבלין שעושה את התכשיל ליותר חריף, וזה כנראה הטעם הקולינארי שלי.